

Prestatiekloof

Linda Hulsmen

Koppen Vast Goed maakt bij het testen van woningen gebruik van blowerdoortesten met rooktest.

‘We moeten elkaar aansturen op prestatie’

Bouwkundig expertisebureau Koppen Vast Goed uit Bergen heeft op verzoek van de NBvT afgelopen mei een aantal presentaties gehouden waaruit bleek dat er in de gehele bouwkolom verschillend wordt gedacht over de norm en kwaliteit van isoleren en kierdichting. Volgens directeur Willem Koppen heeft dit te maken met de aanwezige kloof tussen theorie en prestatie.

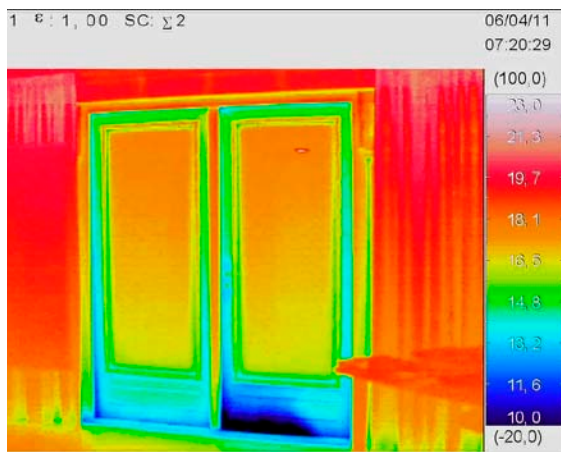
De NBvT organiseerde samen met het bouwkundig expertisebureau Koppen Vast Goed in mei van dit jaar een aantal voorlichtingsbijeenkomsten over de trends in de bouw op het gebied van isoleren en de rol die de timmerindustrie hierin speelt. Met de presentatie ‘Kierdichting en isolatie: Laveren tussen

Wetgever, Normen en Wetmatigheden’ liet directeur Willem Koppen zien dat er in de gehele bouwkolom verschillend wordt gedacht over de norm en kwaliteit van isoleren en kierdichting. “De gedachte die in de bouw en dus ook in de timmerindustrie heerst dat er een kloof is tussen theorie en praktijk klopt niet. Er is

een kloof tussen theorie en prestatie en de praktijk zit daar slechts tussenin. De prestatie vormt de brug tussen theorie en praktijk. We moeten elkaar beter gaan aansturen op deze prestatie; dan is niet alleen de praktijk verantwoordelijk maar ook de theorie.”

Infraroodmetingen

Impromet VastGoedmetingen, waar Koppen mede-eigenaar van is, is een van de drie geselecteerde Bouwtransparant-Inspectiebedrijven in Nederland die in opdracht van de overheid de daadwerkelijk gerealiseerde kwaliteit van nieuwbouwwoningen steekproefsgewijs onderzoekt en vastlegt. Koppen licht toe: “Zo krijgen we steeds meer de beschikking over informatie die de link legt tussen de prestatie en de theorie.” Het meetbureau maakt hiervoor onder andere gebruik van infraroodmetingen en blowerdoortesten met rooktest. “We brengen een woning op onder- en overdruk en kunnen dan heel goed simuleren wat er bijvoorbeeld gebeurt met windkracht 3. Op deze manier meten we waar de lekken zitten.” Ook timmerfabrikanten zijn op een aantal prestatiepunten volgens Koppen “onbewust onbekwaam”. Zo vertelt hij: “De kozijnverbinding zelf kan wel goed luchtdicht zijn, maar het totale plaatje verwerkt in een element is vaak verre van luchtdicht.” Deze onbekwaamheid is echter gemakkelijk te verhelpen, zo stelt Koppen. “Er is binnen de timmerindustrie genoeg kennis over de prestaties van de verschillende onderdelen afzonderlijk, maar uit ervaring weten we dat er vaak onvoldoende aandacht is voor de prestatie van het eindproduct als geheel. Dit proberen wij te veranderen door presentaties zoals die van afgelopen mei te houden. Onze ervaring is dat na deze presentatie een product voor 90 procent beter is geworden. Eigenlijk halen ze na afloop bijna alle gebreken eruit.” Volgens Koppen betekent dat niet dat ieder

“Begin eens met het opdoen van de inzichten waarvan in de praktijk blijkt dat de meeste fabrikanten die missen.”

“Het totale plaatje verwerkt in een element is vaak verre van luchtdicht.”

element onderworpen moet worden aan een test. “Begin eens met één. Begin eens met het opdoen van de inzichten waarvan in de praktijk blijkt dat de meeste fabrikanten die missen. Zo maak je je bewust bekwaam op het gebied van het aanbrengen van isolatie en het luchtdicht maken van je elementen.”

Energiezuinig

Met het oog op de toekomst worden woningen steeds energiezuiniger gebouwd. Isolatie speelt hierbij een belangrijke rol. “Wij hebben gemerkt dat als je isolatie niet goed aanbrengt het energieverbruik voor de ruimteverwarming wel drie keer hoger kan zijn dan wanneer je de isolatie wel goed aanbrengt.” Daarom móét de timmerindustrie ervoor zorgen dat haar product voldoet aan de prestatie die je eraan mag stellen, aldus Koppen. “Dat is nu te vaak niet het geval als het gaat om de verwerking van isolatie en het luchtdicht maken van elementen en daar zit het probleem. Als iedereen roept: ‘Ja, maar hij...’,

Management

Tot voor kort accepteerden opdrachtgevers de elementen die gebrekkig waren nog wel, maar nu is dat veranderd.

dan gebeurt er vervolgens helemaal niets. Jij verkoopt een product, dus jij moet zorgen dat het voldoet aan de functionaliteit. Anders is het Russische roulette of de opdrachtgever het accepteert. Tot voor kort accepteerden ze de elementen die gebrekkig waren nog wel, maar nu is dat veranderd.”

Dit was voor de NBVT dan ook reden genoeg om naar voren te komen en die kennis en inzichten over te dragen. “De gebrekkige presterende elementen worden steeds vaker afgekeurd en teruggestuurd en als timmerfabrikant word je daarvoor verantwoordelijk gehouden”, vertelt Koppen. “Dan kun je als timmerindustrie niet je ogen blijven sluiten, want dan wordt de schade alleen maar groter.”

Bouwproces

Dit alles geldt volgens Koppen voor het gehele bouwproces. “Het is natuurlijk niet zo dat alleen de timmerindustrie hiervan de oorzaak is, maar ze levert wel een belangrijk deel van de woning. In sommige gevallen bestaat 80 procent van de woning uit prefabtimmerwerk. Dan zijn timmerfabrikanten dus voor een groot deel van de energetische kwaliteit verantwoordelijk.” Deze kwaliteit wordt volgens Koppen

Als de isolatie niet goed is aangebracht kan het energieverbruik wel drie keer hoger uitvallen.

niet voldoende gewaarborgd vanuit het Komo-attest. Zo staat daar niet in dat openingen bij de aansluiting van isolatie niet mogen voorkomen, maar wordt enkel de dikte van de isolatie benoemd. “Deze openingen kunnen ervoor zorgen dat om de 1,5 à 2 m een verstoring van 1 m² ontstaat, alsof het raam openstaat.” Al deze problemen zijn niet nieuw, zo vertelt Koppen. “Het is nu wel voor het eerst heel duidelijk. De timmerindustrie heeft hier, net als andere delen van de bouwkolom, onvoldoende aandacht aan gegeven. En naarmate de woningen luchtdichter worden en beter worden geïsoleerd gaat het meer opvallen.” Te snel wordt de conclusie getrokken dat de benodigde toename in aandacht meer geld zal gaan kosten, stelt Koppen. “Dit is absoluut niet het geval. Als je stelt dat het voorkomen van problemen meer geld kost, dan moet je een ander vak gaan kiezen. Goed en deugdelijk werk betekent dat je je kunt onderscheiden van anderen.” Met het bestaande materiaal kan een timmerfabrikant dus de prestatie leveren die bij het element hoort. “Eigenlijk kun je het omdraaien. Als je niet de prestatie levert waar de opdrachtgever om vraagt kost het je meer geld, omdat het element dan moet worden hersteld.”